

IKTnh

Sikkerhet på nettet

Gøran Espeland
Sikkerhetsansvarlig

IKT Nordhordland www.iktnh.no

1

IKTnh

IKTnh - IKT Nordhordland Kommunalt Oppgåvefelleskap

- Kommuner i samarbeidet
 - Alver
 - Aurland
 - Austevoll
 - Austrheim
 - Fedje
 - Gulen
 - Masfjorden
 - Modalen
 - Samnanger
 - Vaksdal

IKT Nordhordland www.iktnh.no

2

IKTnh

Agenda

- Risikobildet
- Hvordan kriminelle får tilgang
- Hva kan du gjør for redusere risikoen
- Digitale spor

IKT Nordhordland www.iktnh.no

3

IKTnh

Risiko i det daglige

Alt er forbundet med risiko!

De fleste ulykker skjer i hjemmet

Tallene viser hvor ulykker skjer. Antall registrerte og beregnede tilfeller i 2017. Kolonnen «Observert» viser ulykker der skadestad er registrert. «Beregnet» viser ulykker der skadestad ikke er registrert.

	Totallt	Observert	Beregnet
Bolig, boligområde	91 722		
Sport/idrett	41 352		
Veiløse trafikkulykker	33 513		
Annet	33 327		
Natur/opp/utmark	22 705		
Skole/barnhage, SFO	19 670		
Veiløse trafikkulykker	19 967		
Ukjent	10 869		
Institusjon	7 721		
Lekkepass	3 385		
Jord/skogbruk	1 814		

Grafikk: Sykkelen • Kilde: NPI og PHS • Created with Datawrapper

IKT Nordhordland www.iktnh.no

4

iktnh

Digital risiko

- Miste alle bilder osv. du har lagret på enheten
- Kriminelle kan stjele informasjon som ligger lagret på enheten
- Kriminelle kan «overvåke» enheten og se brukernavn og passord
- Kriminelle kan overta kontroll på enheten og bruke den til annen kriminell aktivitet
- Lurt til å betale for varer og tjenester du ikke får

IKT Nordhordland www.iktnh.no

5

iktnh

Hvordan får kriminelle denne tilgangen?

- Ved å utnytte norsk naivitet
- Falske eposter
- Telefon-oppringing
- Spill og programmer
- Web-sider du besøker

IKT Nordhordland www.iktnh.no

6

iktnh

Hva kan vi gjøre

- Kopi av alt du ikke har «råd» til å miste
- **NULL TILLIT!**
- Sterke passord!
- 2-faktor autentisering!

IKT Nordhordland www.iktnh.no

7

iktnh

Null tillit (Zero Trust)

- I utgangspunktet begynner alt og alle på null og må opparbeide seg tillit!
- I utgangspunktet er alt og alle potensielt kriminelle inntil det motsatte er bevist!

IKT Nordhordland www.iktnh.no

8

ikt.nh

Null tillit ved eposter

- Er det en kjent avsender?
- Er dette en epost avsender normalt ville sendt?
- Er ordlyden typisk for denne avsenderen?
- Er dette vanlig måte avsender ville kontaktet deg?
- Har du oppgitt din epost-adresse til avsender?

IKT Nordhordland www.ikt.nh.no

9

ikt.nh

Sterke passord

- Hva er et dårlig passord?
 - Sommer2021
 - Chevy58
 - Mandag25
- Sterkt passord
 - Flere ord – gjerne en setning
 - Dialekt

IKT Nordhordland www.ikt.nh.no

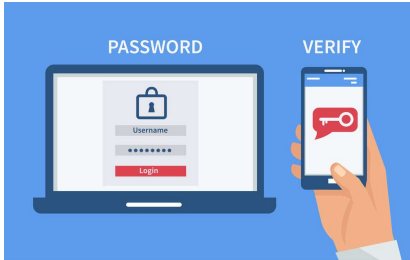
10

ikt.nh

2-faktor autentisering

2-faktor autentisering

- Noe du vet (passord, kontrollspørsmål)
- Noe du har (mobiltelefon)
- Noe du er (fingeravtrykk, iris-skanning, ansiktsgjenkjenning, ...)

IKT Nordhordland www.ikt.nh.no

11

ikt.nh

Digitale spor

IKT Nordhordland www.ikt.nh.no

12

Alt koster

- Du betaler store summer årlig på forsikringer av
 - Hus, hjem, innbo
 - Bil
 - Livsforsikring
 - Ulykkesforsikring
 - Reiseforsikring
- Hva med forsikring av digitale verdier?
 - Hvor mye er du villig til å bruke på å sikre dine digitale verdier?

www.ikt.nh.no
IKT Nordland